

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968.*
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e17092/facsimile.pdf> (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1849.

Beretning № 203.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Rire og tredobbeltsvende (67de) Møde.

(Den fjerdede Behandling af Grundloven. § 4.)

Ordføreren: Jeg tror at kunne sige, at man anser det for aldeles utvivlsomt, at Receptionspørgeordet maatte afgjæres i Henhold til § 4, thi den Reception, hvorpaa det erde Røstet søgte, er en Reception for en Kretsafgrænsning; men jeg vil dog dertil sige den almindelige Bemærkning, at hvad enten vi nu anser Reglet for utvivlsomt eller ikke, det dog den, der for sit Beskrivende anfører en bestemt Udvalgte i en eller anden Retning for atværende, ikke af en saadan Erklæring lade sig afskaffe fra at gjere et bestemt Forslag i sin Hensigt; thi vi maatte ikke gjemme med Hensyn til Erklæring, hvad enten de fremkomme fra Minister, Medlemmer eller Forsamlingsmedlemmer, at de kun ere Erklæring, der faa og falde efter deres indre Bevidsthed. De kunne vel i Fremtiden blive benyttede som Vidne til Fortolkningen af Lovene; men det er dog ikke andet end det, og Alt, hvad der siges, vil vel blive benyttet som Fortolkning, men det er ikke nogen anden Bevidsthed. Det er af Forsigtighedshensyn, at jeg en Gang for alle har bemærket dette, naagter det forekommer mig utvivlsomt, at Spørgsmaalet man bejogret paa den af mig anførte Maade.

Jævrigt skal jeg sige de Amendments, der ere bleve benyttede; men jeg maa dog bede den erde Rigsdagsmand for Hverste Amtets Distrikt (Grundloven) ikke at gjemme, hvad den heilagete Justitsminister blot fortæller, men dog for mig tilstræffelig berette, at det har sin here Bevidsthed, at man ikke i dette Hensyn sprænger Kongelovens Krets i Ruten, thi Kongelovens Krets er ikke nogen ringe Sag i de europæiske politiske Forhandlinger.

Indenrigsministeren: Det forekommer mig ogsaa mig ganske klart, at naar en Reception stier paa en saadan Maade, at Receptionen derved forandres, herer en saadan Forandring ind under § 4 og kan ikke stier uden Rigsdagens Samtykke.

Grundlovs: Jeg skal blot sige mig for at bede den erde Rigsdagsmand for Rige (Krieger) at sige sine Indsigelser eller Bemærkninger til den, der kunne behøve den bedre end jeg (Krieger).

Da ingen here foreslanger Arbeid, og Alen indtræder var temmelig langt fremstillet, kom det Arbeid, efterat det næste var berømmet til den følgende Dag Nr. 12, hvor de den fjerdede Behandling af Grundlovsundersøget vilde blive forfatet med Udvalgte § 5.

65de offentlige Møde.

(Det 68de Møde i den hele Skæfte.)

Tirsdag den 27de Februar.

Forhandlingsprotokollen for forrige Møde blev oplæs.

Forsamlingen: Jeg skal anmelde nogle indkomne Breve, nemlig:

1) En Breve, indkommet af Rigsdagsmanden for Hverste Amtets Distrikt (J. Johannsen), fra Gøtting, Gøtting, Slesvig og S. Slesvig med 336 Underkrifter, hvori man erklærer sig imod Grundlovs § 4.

2) En Breve, indkommet af Rigsdagsmanden for Hverste Amtets Distrikt (C. G. Dronow), fra 142 Bønder af Kalsborg Amtets Distrikt, om at Rigsdagsmandens Distrikt ikke maatte blive for hule.

3) Udvalgte til en Kretsforretning for den iuldske Krets i Danmark med tilhørende Bemærkninger, meddelte af Dr. theol. Kothe i Bismarck, indkommet af Rigsdagsmanden for Søns Amtets Distrikt (Boisen).

4) En Breve, indkommet af Rigsdagsmanden for Hverste Amtets Distrikt (Andersen), med 140 Underkrifter fra forskellige Sogne, som stier sig til en tidligere Krets og gaar ud paa, at Valgloven ikke maatte indskrænkes og Forsamlingen ikke behandle andre Sager end Grundlovs, Finans- og Beredningsagen. Efter Dagsordenen gaar vi over til den fjerdede Behandling af Grundlovsundersøget og begynde med § 5. Den erde Ordfører har Det.

Ordføreren: Grundlovsundersøget § 5 lyder saaledes: „Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke tillige være Regent i nogen anden Stat end Hertugdømmene Holsten og Lauenborg“. Den denne Paragraph indeholder Udvalgte Betænkning følgende:

„Naar det i denne Paragraph hedder, at Kongen ikke uden Rigsdagens Samtykke tillige kan være Regent i nogen anden Stat end Hertugdømmene Holsten og Lauenborg, har man vel ingenlunde hørt Reglet at erindre med den her utvilske Tank, men flere have dog fundet, at den ikke var heldigt udtrykt, det man her synes at have betegnet Hertugdømmene Holsten og Lauenborg som Stater i en bestemt og stærkere Forbindelse, end de efter disse Medlemmers Mening kan erkjendes. Andre have vel ikke indrømmet denne Forbindelse, det de ansatte, at Ordet „Stat“ i vor Lovgivning, som i den almindelige Spragbrug, har en saa vid og ubestemt Betydning, at det erde Betydning i denne Paragraph neppe kan mislædes, fra hvilken Udvalgte af Hertugdømmene Holsten og Lauenborg forholdt man end gaar ud; men de have dog ønsket, om muligt at udgaae en Udvalgte Maade, der var mere klar. Udvalgte Hensigt (med 10 Stemmer mod 6) har troet, at Tanken blev betegnet aldeles uret, naar man sagde: Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke blive Regent i nogen fremmed Stat. Ved denne Udvalgte lader man det nævnte forhold til Hertugdømmene Holsten og Lauenborg, hvor Kongen er den lovlige Regent og naturligvis uden noget Samtykke af den danske Rigsdag vedbliver at være det, aldeles uret; derimod opstille den bestemte Regel for Fremtiden, at en dansk Konge ikke kan være Regent i nogen fremmed Stat uden Rigsdagens Samtykke. Det kan neppe mislædes, at denne Udvalgte lader forholdet til Holsten og Lauenborg aldeles uret og derimod indskrænket det fornævnte forhold for det Tilfælde, at Kongen kunde blive Regent i en fremmed Stat.

En Minoritet (Braun, Dahl, David, Karfen, Høffing) har ikke fundet sig ganske tilfreds med Majoritetens Forslag, der forekommer os mindre klart at udtrykke Paragraphens Tank. Jævrigt for den, som det synes os noget danske Maade, hvorpaa Tanken er udtrykt i Ordet blive, foreslår vi derfor, at Meningen fremstillet aldeles klart paa følgende Maade:

Kongen kan uden Rigsdagens Samtykke kun tillige være Regent i Hertugdømmene Holsten og Lauenborg.

Til denne Paragraph har man troet at burde foreslæbe en Tilfølgelsesartikel, hvorefter det utvilske, at Kongen, om han end